

Handläggare, direkttelefon
Jaak Meri, +46104784642

Infrastrukturminister Anna Johansson

Miljöminister Åsa Romson

Handlingsplan mot utsläpp av toalettavfall från kryssningsfartyg

Sjöfartsverket vill med denna skrivelse lyfta fram problemet med kryssningsfartyg som släpper ut stora mängder toalettavfall i Östersjön istället för att lämna in det till mottagningsanordningar i hamnar. Det här är ett beteende som gör oss som värnar om havs- och kustmiljön både upprörda och oroad.

I regeringens förordning (2007:1161) med instruktion för Sjöfartsverket uppdras vi som myndighet att verka för att minimera miljöpåverkan inom vårt ansvarsområde (2.5 §). Instruktionen ålägger vidare Sjöfartsverket att verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling (10 §).

Vidare föreskriver regeringen i förordningen (1997:1121) om farledsavgifter (3 §) att dessa avgifter kan differentieras med avseende på luftföroreningar.

Sjöfartsverket är en engagerad aktör i arbetet för en hållbar sjöfart. Därför vill vi lyfta frågan om utökat handlingsutrymme för att vi som myndighet aktivt ska kunna agera och inte bara verka för minskade luftföroreningar utan även annan miljöpåverkan såsom utsläpp av toalettavfall från fartyg. Sjöfartsverket föreslår med anledning av detta att 3 § i förordningen om farledsavgifter ändras till följande lydelse:

”Vid fastställelse av farledsavgiften skall hänsyn tas till fartygets storlek, last och miljöpåverkan.”

Skälet till ändringsförslaget är följande. Sjöfartsverket har initierat ett arbete med en ny avgiftsmodell som är tänkt att träda i kraft den 1 januari 2017. I detta arbete ingår att utveckla ett tidsenligt miljöstyrmedel genom vilket vi med våra farledsavgifter kan öka styrningen mot en mer miljövänlig sjöfart. I nuläget styr dessa avgifter enbart mot kväveoxider, som är den största fartygsrelaterade källan till övergödning. Vi utreder bland annat möjligheten att differentiera mot ett index som omfattar fler föroreningar. En förutsättning för detta är att förordningen ändras.

Datum
2015-05-29

Vår beteckning
15-01841

Sjöfartsverket vill också agera genom att bjuda in berörda myndigheter och intresseorganisationer till ett strategimöte om hur vi med gemensamma krafter kan få ett slut på utsläppen av toalettavfall i Östersjön. Vi tänker närmast på Transportstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Sveriges Hamnar, Svensk Sjöfart, Sveriges Skeppsmäklareförening, Sveriges Kommuner och Landsting samt Världsnaturfonden.

Mycket arbete pågår redan i dag, både nationellt och i internationella fora. Transportstyrelsen är till exempel drivande i FN:s sjöfartsorganisation IMO, som inom ramen för dess miljökommitté MEPC fattat beslut om att de föreslagna årtalen för ett utsläppsförbud för toalettavfall – 2019 för nya passagerarfartyg och 2021 för existerande passagerarfartyg – i Östersjön (exklusive vattenområden under rysk jurisdiktion) kan accepteras. IMO är nära ett förbud nu, vilket är mycket glädjande.

Från vår sida vill vi förmå rederier att på frivillig grund upphöra med detta beteende redan före 2019. Det är svårt för en enskild aktör att ensam påverka beteenden. Därför behöver vi gemensamt utöva påtryckningar och ge positiva incitament för att påverka rederier, enskilda befälhavare, passagerare och hamnar runt Östersjöområdet.

Genom att de viktigaste aktörerna enas om en handlingsplan, kan vi ytterligare öka trycket mot dem som fortfarande släpper ut avfall rakt ut i vårt känsliga inlandhav Östersjön. Vår förhoppning är att vi som tongivande aktörer inom sjöfartsområdet i närtid kan enas om en handlingsplan som en gång för alla får slut på utsläppen av toalettavfall från fartyg i Östersjöområdet.

Avslutningsvis vill vi framhålla att det är glädjande att regeringen numera avsätter 50 Mkr årligen för forskning och innovation (FoI) inom sjöfartsområdet. Ökade satsningar på FoI är en åtgärd genom vilken staten kan göra skillnad för minskad miljöpåverkan.

Med vänlig hälsning,

Ann-Catrine Zetterdahl
Generaldirektör

Jan Sundling
Styrelseordförande

Datum
2015-05-29

Vår beteckning
15-01841

Kopia till:

Näringsdepartementet
Miljödepartementet

Transportstyrelsen, GD
Havs- och vattenmyndigheten, GD
Naturvårdsverket, GD

Sveriges Hamnar
Sveriges Kommuner och Landsting
Svensk Sjöfart
Sveriges Skeppsmäklareförening
Världsnaturfonden